

Beslissing van de Raad voor de Journalistiek

over de klacht van

Christian Vanhoorebeke

tegen

De Morgen en Douglas De Coninck

Met een mail van 17 april 2018 dient de heer Christian Vanhoorebeke een klacht in tegen De Morgen en journalist Douglas De Coninck. Aanleiding zijn twee artikels van 14 april 2018 onder de titels *Gecoverd. Kwinten, Seppe en Ömer* en *Schemerzone 30. Als zelfs de vrijgesprokene schrikt van het verdict: reconstructie van de aanrijding van een kind van 12*. Redactievertegenwoordiger Edwin Ceulebroeck van De Persgroep en journalist Douglas De Coninck antwoorden met een brief van 19 juni, waarop Christian Vanhoorebeke dezelfde dag repliceert.

Een rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek heeft een hoorzitting gehouden op 9 oktober 2018. Christian Vanhoorebeke als klager en Edwin Ceulebroeck en Douglas De Coninck voor De Morgen woonden de hoorzitting bij.

DE FEITEN

De klacht gaat over een artikel en een opiniebijdrage. De journalist blikt na een jaar terug op het vonnis van een Gentse politierechter naar aanleiding van een ongeval waarbij een twaalfjarige jongen van Turkse afkomst zwaar gewond raakte. Hij laat de vader van de jongen, de bestuurder en de woordvoerder van Vias, het instituut voor verkeersveiligheid, aan het woord. Verder citeert hij uit het politiedossier, het vonnis en de wetgeving op de zone 30.

Volgens het artikel sprak de rechter de bestuurder, die 49 per uur reed in een zone 30, over de hele lijn vrij. De journalist citeert uit het vonnis dat de aanrijding zich niet had voorgedaan als de auto de maximaal toegelaten snelheid zou gereden hebben, dat het met de huidige auto's uitermate moeilijk is om een snelheid van 30 kilometer aan te houden en dat voetgangers zich volgens het wegverkeersreglement slechts voorzichtig op de rijbaan mogen begeven met inachtneming van de naderende voertuigen. De bestuurder van de auto zegt dat hij en zijn advocaat verrast waren door het vonnis.

Volgens de krant velde de rechter eerder al een opmerkelijk vonnis, waarin hij oordeelde dat twee meisjes mee verantwoordelijk waren toen ze werden doodgereden door een dronken automobilist in de Gasmeterlaan in Gent.

In de opiniebijdrage vraagt de journalist zich onder meer af of er een alcoholslot voor politierechters nodig is en wat de rechter besloten zou hebben als de bestuurder een 32-jarige Turk was en het slachtoffer niet Ömer, maar Kwinten of Seppe heette.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

KLAGER is de betrokken politierechter. Hij noemt de artikels foutief en lasterlijk.

De journalist schrijft dat de bestuurder werd vrijgesproken voor een snelheidsovertreding, maar dat klopt niet, omdat hij daarvoor niet vervolgd werd. Hij werd vervolgd voor onopzettelijke slagen en verwondingen en het vonnis gaat over de verantwoordelijkheid voor het ongeval, niet over een inbreuk op de toegelaten snelheid.

De ouders hebben geen beroep aangetekend, waaruit men kan afleiden dat ze zich konden vinden in het vonnis. Anders zouden ze wel in beroep zijn gegaan.

Volgens het artikel was de verzekeringsmaatschappij van de automobilist zo verbaasd door het vonnis dat ze besloot om reeds uitbetaalde provisies aan het slachtoffer niet terug te vorderen, ook al zou dat juridisch kunnen. Dat is fout, zegt klager, want een zwakke weggebruiker wordt vergoed op basis van de schuldloze aansprakelijkheid, wat betekent dat de uitgekeerde vergoeding nooit kan of zal teruggevraagd worden.

De journalist schrijft dat klager ook in 2002 een opmerkelijk vonnis velde naar aanleiding van de dood van twee meisjes in Gent. Dat is fout, klager trad in dat proces op als openbaar aanklager, niet als zittend rechter.

In de opiniebijdrage insinueert de journalist alcoholisme en racisme ten aanzien van het rechterlijk korps en van klager. Klager is daardoor gegriefd als rechter en als privépersoon, temeer omdat hij met naam genoemd wordt in het opiniestuk.

DE MORGEN noemt de artikels correct. De journalist heeft het politiedossier en het vonnis gelezen, is de verkeerssituatie ter plaatse gaan bekijken en heeft gesproken met de vader van het slachtoffer, de bestuurder en deskundigen. Hij geeft feiten, citaten en analyses juist weer. In zijn opiniebijdrage beschikt hij over een ruime vrijheid om die te becommentariëren.

De rechter schuift de schuld voor het ongeval volledig in de schoenen van de jongen, wat neerkomt op een vrijspraak van de bestuurder. Dat is ook de interpretatie van de advocaten.

De journalist analyseert het vonnis kritisch. Hij verwijst naar deskundigen die, anders dan het vonnis, zeggen dat het met moderne auto's net makkelijker is om een snelheidsbeperking van 30 kilometer per uur na te leven. Hij refereert naar wetenschappelijke studies over het causaal verband tussen overdreven snelheid en het ongeval. De rechter stelt in zijn vonnis de wetgeving rond de zone 30 in vraag en het is het recht en de plicht van de journalist om dat in de openbaarheid te brengen.

Het klopt dat de ouders geen beroep hebben aangetekend, maar dat betekent nog niet dat ze zich konden vinden in het vonnis, zoals klager beweert. Dat is een veronderstelling. De ouders gingen niet akkoord, maar waren zo verbouwereerd dat de termijn voor beroep verstreken was voor ze beseften wat er gebeurd was. Dat blijkt ook uit de uitspraak van de vader die zegt dat hij zou kunnen leven met een gepersonaliseerde justitie, omdat hij dan op voorhand zou weten welke wet voor hem geldt en welke niet. De journalist geeft dat standpunt correct weer.

Wat de uitgekeerde provisie betreft, heeft de verzekeringsagent wel degelijk aan de ouders gezegd dat de provisie teruggevorderd kan worden. Dat staat op papier en de journalist heeft het document gezien. Bovendien dreigde de verzekeringsmaatschappij om de vergoeding terug te vorderen als de vader met zijn verhaal naar de pers zou stappen.

De journalist geeft toe dat hij fout was ingelicht over de rechtszaak in 2002, waarin klager optrad als openbaar aanklager en niet als zittend rechter.

De journalist beschuldigt klager in zijn opiniebijdrage niet van racisme. Hij heeft het wel over de onderhuidse vooroordelen in elk van ons, wat hij verwoordt als de olifant in de politierechtbank. Als auteur van een opiniebijdrage beschikt de journalist over een ruimere vrijheid om de feiten te interpreteren en daarbij een polemische taal te gebruiken.

BESLISSING

De journalist analyseert het vonnis van de politierechter op basis van verschillende bronnen en interviews. De Raad is van oordeel dat hij dat op een beroepsethisch verantwoorde manier doet. De formulering dat de rechter de bestuurder over de hele lijn vrijsprak, is volgens de Raad een journalistiek correcte en verantwoorde verwoording van het vonnis. Volgens het vonnis kon er geen fout worden weerhouden in hoofde van de bestuurder, die werd vervolgd voor onopzettelijke slagen of verwondingen door gebrek aan voorzichtigheid of voorzorg.

Daarnaast bevat het artikel evenwel twee fouten over een eerder vonnis en over de provisie van de verzekeringsmaatschappij, die de Raad wel beschouwt als een beroepsethische tekortkoming.

De journalist schrijft op basis van een vonnis van 2002 over een ongeval in de Gasmeterlaan in Gent dat klager al eerder een opmerkelijk vonnis uitsprak. Die informatie klopt niet. Klager trad in dat proces op als openbaar aanklager, niet als zittend rechter. Met deze foute informatie stelt de journalist klager in een extra negatief daglicht.

Ook de informatie over de provisie die de verzekeringsmaatschappij al had uitgekeerd, heeft de journalist onvoldoende kritisch behandeld en gecheckt. Hij geeft de versie van de vader van het slachtoffer weer, maar heeft niet nagegaan of een terugvordering van de provisie hoe dan ook mogelijk is. Wettelijk gezien blijkt dat niet mogelijk.

Deze twee passages bepalen mee de teneur van het artikel maar zijn fout. De Raad is van oordeel dat ze niet stroken met artikels 1 en 2 van de code over waarheidsgetrouw berichten en checken van informatie.

In de opiniebijdrage stelt de journalist het vonnis in vraag en becommentarieert het polemisch en provocerend. Hij begaat daarmee geen beroepsethische fout. De Raad verwijst hierbij naar artikel 8 van de code, dat bepaalt dat de journalist als auteur van een opiniebijdrage een grotere mate van vrijheid heeft om zijn mening te geven en conclusies te trekken uit de feiten dan in feitelijke berichtgeving. Verder is het voor de lezer duidelijk dat het gaat om een opiniebijdrage, zoals artikel 4 voorschrijft.

Om die redenen is de Raad voor de Journalistiek van oordeel:

De klacht is deels gegrond wat de waarheidsgetrouwheid van twee passages betreft.

Brussel, 13 december 2018